

Apoteket Morianen.

1670.

Detta apotek, till hvilket anläggande den från Tyskland hitflyttade Christian Heræus år 1670 utverkat sig tillstånd, var ursprungligen förlagdt till Norrebro på den plats, där nuvarande riksdagshuset är beläget. Inom några få år flyttade Heræus apoteket till Bosellska huset vid Stortorget, men då han 1676 vid Mynttorget uppfört åt sig ett eget hus — sedermera kalladt »det Rosenadlerska» och numera lokal för Stockholms stads brandförsäkringskontor — inrymdes apoteket i detsamma.

Stockholm med malmar ägde vid 1700-talets början nio apotek, hvaraf sex lågo i staden inom broarne. De tre öfriga voro fördelade på Norrmalm, Ladugårdslandet — nu Östermalm — och Södermalm. I synnerhet Norrmalmsborna yrkade kraftigt på att erhålla ännu ett. På en del innevänares ävensom på magistratens kallelse hade farmacie studiosus Johan Fr. Lampa inrättat och för allmänheten öppnat ett apotek vid Hötorget. Hans 1707 ingifna ansökan om tillstånd att idka apoteksrörelse blef dock afslagen, och såväl apotekets skylt — en apinia (aphona) — som varulager blefvo i närvaro af Collegii Medici ombud af rättstjänare utkastade på gatan.

Då efter denna händelse, som väckte mycket missnöje, yrkanden på flere apoteks inrättande å Norrmalm upprepade gånger framställdes, blef apoteket Morianen af sedermera amiralitetsapotekaren J. J. Salberg flyttadt till Drottninggatan n:r 13 i hörnet mot Kungsholmsbrogatan för att därigenom förebygga upprättandet af ännu ett apotek i Stockholm, samtidigt som han här erhöll större kundkrets och ökad omsättning å sitt apotek.

Vid den brand, som 1751 härjade en stor del af Klara församling, nedbrann äfven apotekshuset. Efter dettas återuppbyggande öppnades apoteket ånyo på samma ställe.

Ännu en förflyttning ägde 1825 rum, då apoteket erhöll sitt nuvarande läge i hörnet af Drottninggatan och Lilla Vattugatan.

Namnet »Amiralitetsapotek» har Morianen burit sedan år 1719, då J. J. Salberg erhöill fullmakt som k. amiralitetsapotekare i Stockholm. De följande innehafvarne af apoteket beklädde äfvenledes denna post, till dess apotekare L. M. Camin 1820 försälde apoteket, hvarefter amiralitetsapotekartjänsten i Stockholm synes hafva blifvit indragen.

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 120,000 kronor.

HERÆUS, CHRISTIAN. Född 1643 i staden Güstrow, Mecklenburg.

Föräldrar: Furstlig lifmedikus och apotekaren i Güstrow, med. dr (1631 i Greiswald) JOHAN HERÆUS, född . . ., död 1650, och ANNA VON DORREN, född . . ., död 1683.

Hade i sitt hemland erhållit farmaceutisk utbildning samt därjämte troligen idkat medicinska studier, då han 1668 öfverflyttade till Sverige och mottog anställning som husläkare hos fältmarskalken, riksrådet grefve Carl Gustaf Wrangel. Genom denne sin mäktige beskyddare, medlem af förmyndarregeringen under Carl XI:s minderårighet, utverkade han sig 1670 tillstånd att upprätta ett nytt apotek å dåvarande Norrbro midt emot kungl. slottet. Kort därefter utnämndes han till hofapotekare hos änkedrottning Hedvig Eleonora.

Hans håg låg dock hufvudsakligast åt läkarvetenskapen, och han började därför snart att vid sidan af apotekets skötsel på egen hand bedrifva medicinska studier. För att kunna afsluta dessa öfverlämnade han 1678 apoteket på arrende till apotekare Casper Ziervogel, afreste till utlandet och undfick d. 23 dec. 1679 vid universitetet i Leyden medicine doktorsgrad efter att hafva försvarat en afhandling »de Phtisi».

Han återvände nu till Stockholm, kallades till ledamot af Collegium Medicum och utnämndes till lifmedikus hos änkedrottningen. Härjämte utöfvade han enskild praktik i hufvudstaden och brukade därvid ofta på sitt apotek själf tillreda de medikamenter hans patienter erhöillo. Genom en del »blandningar», hvarmed han utfört en eller annan lyckad kur, vann han bland allmänheten en viss popularitet. Ett af dessa arkana voro de Heræiska pulvren, hvilka länge förekommo på svenska

apotek. Han upptog äfven vid Nytorget å Södermalm en mineralkälia, vid hvilken han underhöll en brunnsinrättning.

För att i egenskap af läkare hos denne åtfölja en grefve Nosti (Nostitz?) på en utländsk resa, lämnade han i slutet af år 1690 Sverige, som han sedan ej fick återse, ty under färden drabbades han af en häftig sjukdom, som nedlade honom på dödsbädden.

Död 1691 i Frankfurt an der Oder.

Gift d. 2 maj 1670 på riksrådet grefve Wrangels gods Ekebyhof i närheten af Stockholm med METTA SOPHIA STÖLTING, född d. 3 sept. 1639, död d. 15 mars 1699, dotter till tullförvaltaren och amtmannen i Neuhausen i Bremen CASPER STÖLTING och ANNA MAGDALENA BREMER.

Barn: CARL GUSTAF, född 1671, död d. 22 okt. 1725 i Veitsch. Tyskt kejsrerligt råd, medalj- och antikvitetsinspektör vid österrikiska hofvet. — ANNA ELEONORA, född d. 5 april 1672, död d. 6 juli 1746, gift d. 19 sept. 1689 med hofapotekaren CASPER ZIERVOGEL, född d. 20 april 1663, död d. 21 febr. 1701. (Se nedan under apoteket Kronan); — JOHAN CHRISTIAN, född 1674, döpt d. 6 mars, död d. 8 okt. 1743. Militär, tjänstgjorde som löjtnant vid ett tyskt regemente; — JULIANA MAGDALENA, född 1675, döpt d. 12 juni, död ung; — GUSTAVIANA AMALIA, född 1677, döpt d. 27 mars, död vid unga år; — HEDVIG ELEONORA, född 1682, död d. 7 sept. 1717.

Efter Heræi död sålde hans efterlevande maka apoteket till hofapotekare Friedenreichs änka, hvilken öfverlämnade det till sin son i första giftet Samuel Ziervogel d. y.

ZIERVOGEL, SAMUEL d. y.

Emottog 1691 apoteket Morianen, som modern för hans räkning inköpt, och innehade det till 1710. Sistnämnda år tillöste han sig efter hennes fränfalle apoteket Svanen och sålde samtidigt Morianen till sin kusin på mödernet, apotekare Joh. Julius Salberg. (Om Samuel Ziervogel d. y. se ofvan under apoteket Svanen sid 65.)

SALBERG, JOHAN JULIUS. Född d. 11 april 1680 i Stockholm.

Föräldrar: Kamreraren JOHAN SALBERG*, född 165., död d. 3 jan. 1699 och SOPHIA MAGDALENA JUNG, född d. 22 juli 1655, död d. 16 dec. 1684.

Allt ifrån hans barndom hade man i föräldrahemmet ägnat en synnerlig omsorg åt hans uppfostran, och han erhöll en utmärkt undervisning i såväl språk som öfriga läroämnen. Tidigt visade han goda anlag för teckning och fick häri särskild undervisning vid dåvarande ritareakademien i Stockholm. Carl XI, som stundom besökte akademien, fäste sig så vid hans framsteg, att han till Salberg personligen öfverlämnade ett premium.

Under sina fortsatta studier ägnade han sig med förkärlek åt naturvetenskaperna, särskildt åt botanik och kemi. Hans närmaste ansågo, att denna hans böjelse skulle bäst tillgodoses genom hans utbildning i apotekaryrket och beslöto att låta honom ägna sig däråt. Han blef nu antagen till elev på apoteket Svanen, som då ägdes af hans moster, änka efter hofapotekare Friedenreich. Under sin elevtid var det de kemiska arbetena å laboratoriet, som väckte hans synnerliga kärlek till yrket, och hvilka säkerligen bedrifvits med en stark hängifvenhet, då de till och med tilldrogo sig arkiatern Urban Hjärnes uppmärksamhet. På flere sätt visade denne sitt intresse för den unge Salberg och hans studier. Sålunda fick han tillåtelse att bevista Hjärnes föreläsningar i kemi och att, då tillfälle gafs, deltaga i arbetet på dennes kemiska laboratorium å Kungsholmen. Samtidigt härmed idkade han botaniska studier, till dess han 1700 afslutade sin tjänstgöring å apoteket Svanen för att i utlandet vidare utbilda sig i sitt yrke.

Sedan han först gjort ett besök vid Sala och Falu grufvor för att bese därvarande smältverk och studera de vid dem försiggående kemiska processerna, for han följande år genom Skåne öfver till Köpenhamn, där han under några månaders vistelse gjorde sig förtrogen med de större apotekens inredning och utrustning äfvensom erhöll praktisk undervisning

* Johannes Andreae Hirudius, en son till kyrkoherden i Fläckebo Andreas Laurentii Hirudius, antog namnet Johan Salberg. Han blef student i Uppsala d. 9 sept. 1662, kammarskrifvare 1674 och var sedan förvaltare vid kungl. klädkammaren till 1681. Sistnämnda år mottog han anställning som kamrerare hos den för sin rikedom omtalade Sigrid Ekehjelm, hvars tredje man, häradshöfding Magnus Cronström, föregående år aflidit. Har författat en »Grammatica suetica».

om apparater och arbetsmetoder vid såväl laboratorie- som recepturgöromål. Tjänstgjorde därefter i ett års tid hos apotekaren i Aalborg Christian Fredrich Friedenreich, en nära anförvant till hofapotekaren F. i Stockholm, och vistades vintern 1703 i Hamburg hos kemisten Ostenhausen. Reste våren 1704 till Schleswig, ställde därifrån färden öfver Lüneburg, hvars stora saltverk han besåg, till Sachsen och ankom 1705 till Dresden, där han under två år förestod laboratoriet å ett af stadens större apotek.

De gedigna kunskaper och den praktiska duglighet, han lade i dagen, gjorde, att han erhöll flera fördelaktiga anbud, bl. a. från den framstående apotekaren Mercher i Berlin, hvilken åtnjöt det största anseende i Tyskland, och hvars laboratorium betraktades som en slags högskola för utbildande af dugliga farmaceuter. S. antog dennes erbjudande och tillträdde 1707 platsen.

Efter någon tid blef han af en med. dr. Fredrici i Berlin, hvilken genom arf blifvit ägare af sin svärfaders apotek, erbjuden att som provisor öfvertaga detsamma. Föreståndarskapet blef dock af kort varaktighet, enär han 1710 vid underrättelsen om sin mosters, änkefru Friedenreich, frånfalle genast återvände till Stockholm och inköpte apoteket Morianen därstädes. Sedan han samma år med utmärkta vitsord aflagt apotekarexamen tillträdde han apoteket. Öfverlåtelsen stadfästes genom Carl XII:s bref, gifvet Bender d. 18 okt. 1712.

Af drottning Ulrika Eleonora erhöll han d. 17 mars 1719 fullmakt som amiralitetsapotekare i Stockholm. Genom ett kungl. bref af d. 20 april 1748 erhöll han af konung Fredrik bekräftelse på denna fullmakt ej allenast för sig och sin hustru utan ock för sina efterkommande. En tid höll han äfven brunnsapotek vid Medevi, hvilket förestods af hans äldste son Johan, som under återresan därifrån 1733 häftigt insjuknade och afled i Linköping. År 1734 upptogs efter hans anvisning och efter af honom utförda analyser Sabbatsbergs hälsobrunn till begagnande.

Det stora anseende S. åtnjöt som skicklig apotekare och ej mindre som framstående kemist beredde honom 1739, vid Kungl. Vetenskapsakademiens instiftande, en plats bland dess första ledamöter. Akademien, hvars præses han 1745 var, ägde i honom en af sina mest intresserade och verksamma ledamöter, och han riktade dess handlingar med berättelser öfver

en mångfald af honom gjorda upptäckter och rön, de flesta af mera praktisk betydelse. Hans beskrifning af »Sal natron» gaf anledning till en häftig och rätt uppseendeväckande strid mellan honom och professor Johan Gottskalk Wallerius i Uppsala, öfver hvars förlopp han i sitt tal vid presidiets nedläggande i akademien lämnade en framställning.

Den 8 juni 1751 lades en betydande del af Klara församling i aska, hvarvid äfven Salbergs hus med det däri inrymda apoteket blef lågornas rof. En ny byggnad uppfördes då på samma plats, i hvilken apoteket ånyo inreddes. Hans hittills goda hälsa bröts genom dessa motgångar och han öfverlefdes dem ej länge.

Död d. 17 maj 1753 i Stockholm.

Gift 1) d. 30 nov. 1711 med CHRISTINA SPECHT, född 1692, döpt d. 20 dec., död d. 4 mars 1721, dotter till handlanden GERDT SPECHT och CATHARINA KÜPER.

Barn: JOHAN, född 1713, död d. 1 sept. 1733 i Linköping på uppresan från Medevi, hvars brunnsapotek han under sommaren förestått. Farmacie studiosus; — MAGDALENA, född 1714, döpt d. 3 febr., död d. 3 jan. 1736, gift 1735 med rektorn vid Franska skolan i Stockholm, sedermera kyrkoherden i Kuddby, kontraktsprosten och hofpredikanten teol. d:r PETER ZETTERLING, född d. 3 juni 1703, död d. 17 juli 1769; — EMERENTIA CATHARINA, född 1716, död d. 20 sept. 1742.

Dessutom en son och en dotter, som dogo vid späd ålder. *2)* d. 14 sept. 1721 med MARGARETA MARIA STANDAERT, född 1697, döpt d. 9 aug., död d. 19 maj 1753, dotter till inspektoren CASTEN STANDAERT och CATHARINA NORDEN. Hon begrofs samtidigt med sin två dagar förut aflidne make och utburos härvid kistorna ur likrummet genom hvar sin dörr.

Barn: CASTEN JULIUS, född d. 16 aug. 1723, död d. 8 maj 1792. Hof- och amiralitetsapotekare. (Se nedan); — CATHARINA MARGARETA, född 1729, död d. 12 maj 1790, gift d. 22 mars 1748 med kaptenen vid Ostindiska kompaniet HARTVIG BUDLER, född 1715, döpt d. 20 dec., död . . .; — MARIA SOFIA, född 1730, död d. 12 febr. 1797, gift d. 5 dec 1751 med bergsrådet LUDVIG MAGNUS PETRÉ, född 1713, död d. 24 okt. 1784; JOHAN, född d. 22 okt. 1741, död d. 13 juli 1810. Med. d:r, assessor, lektor vid Hernösands gymnasium.

I detta senare äktenskap föddes ytterligare nio barn, samtliga aflidna före fadern.

SALBERG, CASTEN JULIUS. Född d. 16 aug. 1723 i Stockholm.

Föräldrar: Amiralitetsapotekaren JOHAN JULIUS SALBERG och MARGARETA MARIA STANDAERT.

Efter afslutade skolstudier blef han 1739 elev å faderns apotek, Morianen, och erhöll till 1741 under dennes ledning samt från sistnämnda år till 1743 hos hofapotekaren Gottfried Becker i Köpenhamn sin första farmaceutiska utbildning. Han lämnade då Köpenhamn för att enligt tidens sed genom studieresor och tjänstgöring på skilda orter i Tyskland vinna större yrkesskicklighet. Målet för hans första resa, hvilken gick öfver Hamburg och Lübeck, var Wismar, som då var svensk besittning, där han i ett år hade anställning hos apotekaren Frantz Klindt. Från Wismar for han till Leipzig och tjänstgjorde i sex månader å Halliska apoteket därstädes. Från våren 1745 var han under halftannat år anställd å hofapoteket i Dresden, hvilket innehades af hofapotekaren A. J. Maijer. De följande åren tillbragte han på resor under idkande af vetenskapliga studier och besökte härvid bl. a. Freiburg, Wien, Strassburg, Magdeburg och Berlin.

I januari 1750 återvände han öfver Stralsund till Stockholm och biträdde fadern vid apotekets skötsel. Vid dennes frånfälle 1753 tillöste han sig apoteket af syskonen, aflade d. 7 juni s. å. apotekarexamen och tillträdde samtidigt med öfvertagandet af apoteket Morianen amiralitetsapotekarbefattningen i Stockholm, å hvilken han redan före sin utresa undfått fullmakt i survivance. De för apoteket utfärdade särskilda privilegierna, däribland den 1751, i anledning af eldsvådan s. å., å fadern, amiralitetsapotekare Joh. Jul. Salberg beviljade tullfriheten för tvenne pipor franskt bränvin årligen, bekräftades d. 29 juli 1755.

På kunglig befallning åtföljde han i sept. 1766 dåvarande kronprinsen, sedermera konung Gustaf III, till Hälsingborg, dit denne afrest för att mottaga sin gemål, prinsessan Sofia Magdalena af Danmark. Jämte två andra af sviten erhöll han tillåtelse att i Köpenhamn öfvervara vigselakten, som ägde rum å Kristjansborgs slott d. 1 okt.

Samtidigt utnämndes S. till kronprinsens hofapotekare på stat, ehuru han först från d. 12 juli 1768 uppbar lön såsom sådan. Den 30 i sistnämnda månad antog äfven hertig Fredrik Adolf honom till sin hofapotekare.

Mycket intresserad af medicinalväxtodling, anlade han i Stockholm en trädgård för detta ändamål, och från 1768 bidrog han i likhet med de flesta samtida Stockholmsapotekarne medels en årlig afgift till underhållet af den å Serafimerlasarettets område 1758 anlagda och till 1774 existerande botaniska trädgården.

Under sina senare lefnadsår var S. mycket sjuklig och måste därför 1789 öfverlämna skötseln af apoteket åt sin son Fredric.

Död d. 8 maj 1792 i Stockholm. Begrafd å Klara kyrkogård.

Gift d. 8 aug. 1754 i Stockholm med MARGARETA CHRISTINA ALBRECHT, född d. 27 nov. 1732, död d. 29 nov. 1785, dotter till grosshandlaren därstädes HENRIC ALBRECHT och MARGARETA CHRISTINA BURGMAN.

Barn: JOHAN JULIUS, född d. 20 juni 1756, död d. 27 nov. 1821. Korpral vid Lifdrabantkåren, major i armén; — CARL HENRIC, född d. 26 juni 1757, död d. 19 aug. 1801. Apotekare. (Se under apoteket Markattan sid. 34); — FREDRIC LUDVIG född d. 19 juli 1762, död d. 29 okt. s. å. — FREDRIC, född d. 24 jan. 1764, död d. 3 aug. 1824. Hof- och amiralitetsapotekare. (Se nedan.)

SALBERG, FREDRIC. Född d. 24 jan. 1764 i Stockholm.

Föräldrar: Hof- och amiralitetsapotekaren CASTEN JULIUS SALBERG och MARGARETA CHRISTINA ALBRECHT.

Åtnjöt i hemmet enskild undervisning, hvilken fortsattes äfven sedan han 1780 blifvit antagen till elev på faderns apotek. Efter genomgången elevtid inskrefs han vid Uppsala universitet, där han idkade naturvetenskapliga samt något medicinska studier. I anledning af faderns sjuklighet måste han 1789 afbryta studierna för att i egenskap af provisor öfvertaga skötseln af apoteket Morianen i Stockholm. Efter faderns 1792 timade fränfälle inlöste han apoteket, aflade apotekarexamen s. å. och undfick därpå fullmakt på amiralitetsapotekartjänsten.

Redan 1797 försålde han apoteket och afgick samtidigt som amiralitetsapotekare, hvarvid han erhöll hofapotekares n. h. o. v. Efter några års förlopp, hvarunder han som privatman var bosatt i Stockholm, ägnade han sig åter åt apotekaryrket, i det han d. 7 sept. 1802 erhöll riksmarskalksämбетets fullmakt att vara apotekare vid Drottningholm, och innehade han detta apotek under sin återstående lefnad. Samtidigt verkade han här som läkare och var rätt mycket anlitad.

Död d. 3 aug. 1824 å Drottningholm i Lofö församling.

Gift 1789 med HENRICA JOHANNA ROSENBERG, född d. 28 dec. 1770, död d. 31 jan. 1816, dotter till järnhandlaren i Stockholm HENRIC ROSENBERG och ULRICA ELEONORA BURGMAN.

Barn: ULRICA HENRICA, född d. 3 maj 1792, död d. 27 mars 1835, gift d. 24 juni 1817 med bryggaren och handlanden WILHELM HONGELIN, född d. 4 nov. 1791, död d. 30 mars 1859; — FREDRIKA JOHANNA, född d. 13 okt. 1793, död . . .; — CHRISTINA CHARLOTTA, född d. 29 jan. 1795, död . . .; — EMILIE CLEMENTINE, född d. 11 okt. 1803, död . . .

CAMIN, LARS MICHAEL. Född d. 2 okt. 1767 i Gäfle.

Föräldrar: Skomakarmästaren i Gäfle ANDERS CAMIN, född d. 16 mars 1734, död . . . och MAGDALENA TÖRNBERG, född 1737, död d. 8 april 1810.

Var tjänstgörande på apoteket Korpen i Stockholm, då han 1797 inköpte apoteket Morianen därstädes. Aflade s. å. apotekarexamen och utnämndes vid sitt öfvertagande af apoteket till amiralitetsapotekare. Blef 1803 hofapotekare hos änkedrottning Sofia Magdalena, samt tilldelades 1818, efter Carl XIV Johans tronbestigning, assessors n. h. o. v. Innehade apoteket till 1820, då han försålde det till akademiapotekaren i Uppsala Carl Carlsson.

Såsom ett uttryck för den glädje valet af marskalk Bernadotte till tronföljare beredt honom, utfäste C. sig 1812, på kronprinsens födelsedag, att till Strandbergska läkarinrättningen för medellösa ståndspersoner i hufvudstaden ärligen, och så länge han var ägare af apoteket Morianen, utan ersättning lämna medikamenter till ett värde af 100 rdr b:ko.

När 1809 apotekarsocietetens första, till sin sammansättning säkert kända, direktion utsågs, blef C. en af ledamöterna i densamma. Under den tid han tillhörde direktionen, bidrog han kraftigt till bildandet af societetens kassafond genom en gåfva af 1,000 rdr b:ko; äfven societetens nyupprättade bibliotek understöddes frikostigt af honom.

Ledamot af kungl. direktionen öfver allmänna barnhusinrättningen i Stockholm.

Död därstädes d. 19 april 1829.

Gift 1) d. 8 okt. 1798 i Stockholm med MARGARETA MAGDALENA NYBERG, född d. 27 aug. 1770, död d. 24 april 1803,

dotter till kammakaren JOHAN NYBERG och MARGARETA CAMÉN.

Barn: LAURENTZ ADOLF, född d. 15 jan. 1801, död d. 29 april 1828. Student af Stockholms nation vid Uppsala universitet.

2) d. 28 okt. 1804 med SOFIA CATHARINA ENEBOM, född 1779, död d. 3 aug. 1808, dotter till öfverhofpredikanten och kyrkoherden i Leksand, teol. d:r GUSTAF ENEBOM och KARIN BEATA TORPADIUS.

Barn: CARL GUSTAF, född d. 28 dec. 1805, död d. 23 juni 1806; — FREDRIK LUDVIG, född d. 18 okt. 1807, död d. 2 juni 1808.

Assessor Camin var känd och erkänd som en kunnig och samvetsgrann apotekare, och apoteket Morianen åtnjöt under hans tid i hög grad allmänhetens förtroende.

I det enskilda lifvet var hans sätt och uppträdande ofta mycket eget, och han ansågs rätt allmänt för ett stort original.

Af den betydande förmögenhet C. efterlämnade, hade han testamenterat större delen till sin mångåriga hushållerska och hennes två barn samt ett mindre belopp till släktingar. Återstoden, 36,000 rdr b:ko, fördelades mellan Strandbergska läkarinrättningen och allmänna barnhusinrättningen, båda i Stockholm.

CARLSON, CARL. Född d. 5 maj 1782 i Norrköping.

Föräldrar: Spegelfabrikören ANDERS CARLSSON, född d. 18 aug. 1738, död d. 14 maj 1801, och BRITA CHRISTINA EKBECK, född d. 17 nov. 1744, död d. 25 april 1792.

Undervisades först i hemmet och genomgick därefter tre klasser vid allmänna läroverket i Norrköping. Antogs 1796 till elev å apoteket Östgöta Lejon därstädes och blef 1800 farmacie studiosus.

Han lämnade nu Norrköping och mottog anställning å apoteket Svanen i Stockholm, där han tjänstgjorde till 1808. Aflade s. å. apotekarexamen och var 1808—09 under ett års tid föreståndare för apoteket i Västervik. Sistnämnda år inköpte han akademiapoteket Kronan i Uppsala samt undergick 1810 inför medicinska fakulteten den enligt kungl. brefvet af d. 14 juli 1792 för akademiapotekare föreskrifna examen, hvarefter akademiska konsistoriet utfärdade fullmakt för honom såsom akademiapotekare.

Sedan han 1820 genom köp blifvit ägare af apoteket Morianen i Stockholm, försälde han akademiapoteket och öfvertog

Morianen, hvarå han d. 10 jan. 1821 erhöill privilegium. Den 1 april 1836 öfverlät han apoteket mot arrende till sin mång-åriga medhjälpare Gustaf Georg Lundberg, hvilken två år senare inköpte detsamma.

Blef ledamot af Svenska läkarsällskapet 1824. Var därjämte ledamot af Patriotiska sällskapet, Linnéska samfundet samt af direktionen öfver Stockholms stads sparbank.

Död d. 30 april 1840 i Stockholm och begrafven på Solna kyrkogård.

Gift d. 19 juni 1813 på Ärnäs prästgård i Kärnbo socken med CAROLINA MARIA STÄHLÉN, född d. 3 jan. 1792, död d. 21 mars 1827, dotter till hofpredikanten och slottspastorn, kyrkoherden i Lofö CARL PETER STÄHLÉN och FREDRIKA WESSCHAU.

Barn: CAROLINA FREDRIKA, född d. 14 maj 1814, död d. 16 jan. 1886, gift d. 11 sept. 1838 med praktiserande läkaren i Stockholm, med. d:r CARL OSCAR EKECRANTZ, född d. 11 okt. 1811, död d. 19 okt. 1889; — HENRIKA THERESIA, född d. 27 sept. 1815, död d. 25 dec. 1898, gift d. 28 okt. 1834 med kaptenen vid Svea artilleriregemente, majoren i armén CARL HENRIK STOLTZ, född d. 17 okt. 1804, död d. 23 maj 1873; — CARL OTTO, född d. 27 jan. 1817, död d. 31 aug. 1874. Underlöjtnant vid Svea artilleriregemente, tjänstgjorde 30 mars—31 aug. 1849 i danska armén såsom sekondlöjtnant vid batteriet »Schultz» och deltog härunder i slaget vid Fredericia d. 6 juli s. å. Löjtnant i armén 1851, tygförvaltare vid Stockholms tygstation 1858; — AUGUSTA CHARLOTTA, född d. 9 sept. 1818, död 22 aug. 1819; — FREDRIK AUGUST, född d. 31 jan. 1821, död d. 19 nov. 1871. Kontorist.

LUNDBERG, GUSTAF GEORG. Född d. 30 dec. 1804 i Norrköping.

Föräldrar: Rådmanen och handlanden därstädes NILS ANDERS LUNDBERG, född d. 10 okt. 1766, död d. 3 maj 1825, och INGA MARGARETA JEDERHOLM, född d. 26 juli 1778, död d. 16 april 1850.

Antogs, efter inhämtad skolundervisning vid Norrköpings allmänna läroverk, i jan. 1821 till elev å apoteket Morianen i Stockholm, vid hvilket apotek han alltjämt, och så länge han verkade i yrket, var fästad, samt blef i mars 1825 farmacie studiosus.

Under sin fortsatta tjänstgöring aflade han d. 18 juni 1828 apotekarexamen och öfvertog d. 1 april 1836 apoteket på arrende af apotekare Carl Carlson. Blef d. 1 april 1838 genom köp ägare af apoteket Morianen och erhöll privilegium därå d. 4 maj s. å. Innehade apoteket till d. 1 juli 1857, då han försålde det till apotekare G. M. J. A. Richter och, fortfarande bosatt i Stockholm, drog sig tillbaka till privatlifvet.

L. var varmt intresserad af sitt yrke och dess angelägenheter. Också togs hans förmåga i hög grad i anspråk vid besättande af förtroendeposter inom kåren. I apotekarsocietetens direktion, hvilken han 1839—57 med ett par afbrott tillhörde, skötte han 1839—43 sekreterarebefattningen samt var 1843—44, 1846—54 och 1855—56 societetens ordförande. Var 1846—55 apotekarsocietetens taxerevisor och 1846—58 ledamot af styrelsen öfver farmaceutiska institutet. Utsågs 1845 af apotekarsocieteteten till ledamot i den af K. sundhetskollgium s. å. tillsatta taxekommittén och deltog 1851 som en af direktionens delegerade i de af sundhetskollgium beslutade öfverläggningarne om ett nytt apotekarreglemente. Ledamot af Svenska läkar-sällskapet 1838. Ledamot af direktionen för Stockholms stads sparbank.

Död d. 21 april 1884 i Stockholm.

Gift d. 24 nov. 1841 därstädes med LUDVIKA MARIA GUSTAVA WENNERGREN, född d. 25 dec. 1813, död d. 7 febr. 1892.

Barn: GUSTAF LUDVIG, född d. 13 dec. 1842, död d. 26 juni 1861; — MARIA THERESIA, född d. 3 april 1844, gift d. 16 nov. 1865 med med. och fil. dr ANTON JOHAN BERGH, född d. 18 dec. 1830, död d. 1 juni 1890.

RICHTER, GEORG MAGNUS JOHAN ALBERT. Född d. 28 jan. 1824 i Vimmerby.

Föräldrar: Kaptenen vid Kalmar regemente, majoren i armén CARL GUSTAF RICHTER, född d. 18 jan. 1779, död d. 8 jan. 1844, och MARIA CECILIA BERGSTRÖM, född d. 23 april 1786, död d. 4 okt. 1848.

Antogs 1837 till elev å apoteket i Kalmar, där han d. 7 maj 1842 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde ytterligare ett år å samma apotek och å apoteket i Karlshamn till hösten 1846, då han började sina studier för apotekarexamen, hvilken han d. 28 mars 1849 undergick. Var därefter anställd å apo-

teken Nordstjärnan i Stockholm och Hjorten i Västerås samt ånyo i Stockholm å Markattan, Morianen och Enhörningen till juni 1855. Tjänstgjorde under sommarmånaderna sistnämnda år å apoteket i Linköping och förestod därpå till hösten 1856 apoteket Bäfvern i Västerås. Öfvertog d. 1 juli påföljande år det af honom inköpta apoteket Morianen i Stockholm och erhöll d. 18 aug. s. å. privilegium därå.

Redan 1863 afyttrade han sitt apotek samt inköpte det nära Gamleby belägna säteriet Vinö i Lofta socken och Norra Tjusts härad, som han innehade och bebodde till 1879. Bosatte sig sedan i Västervik, där han uppsatte och dref en fabrik för tillverkning af kolsyrade vatten och läskdrycker.

Tillhörde 1857—63, eller så länge han var apoteksinnehafvare i Stockholm, såsom ledamot apotekarsocietetens direktion och var under det första året jämväl examinator i apotekarexamen. Blef 1858 ledamot af Svenska läkarsällskapet.

Död d. 12 febr. 1886 i Västervik. Begrafd å Lofta kyrkogård i Kalmar län.

Gift d. 5 dec. 1858 med HENRIKA CHRISTINA TISELL, född d. 30 dec. 1836, död d. 22 april 1894, dotter till bruksägaren NILS FREDRIK TISELL och GÖTA HENRIKA CAROLINA VULT VON STEIJERN.

Barn: NILS GUSTAF GÖTHE, född d. 5 sept. 1859. Tjänsteman vid Norsholm—Västervik—Hultsfreds järnvägars byrå i Västervik; — THOR GEORG HENRIK, född d. 20 juli 1860. Civilingeniör, anställd å kontor i Johnstown, Nordamerika; — MARIA HENRIKA GEORGINA, född d. 20 juli 1860, död d. 16 juni 1863; — KARIN GÖTHA AUGUSTA, född d. 2 juli 1862, gift d. 24 mars 1894 med typografen CARL JOHANSSON, född d. 16 dec. 1866; — HILDA GERDA CECILIA, född d. 5 dec. 1864, död d. 12 i samma månad; — ESTER HENRIKA ELISABET, född d. 23 juli 1866, gift d. 28 aug. 1887 med fabrikören ERIK RÖHMAN, född d. 3 jan. 1864; — CARL DAVID EMANUEL, född d. 8 juni 1869. Kontorstjänsteman hos aktiebolaget L. M. Ericsson & Co i Stockholm; RUTH HILDA MARIA, född d. 6 nov. 1874, gift d. 7 dec. 1895 med typografen HUGO ENDERBERG, född d. 18 febr. 1874.

NORDGREN, GUSTAF ROBERT. Född d. 30 maj 1830 i Malmköping.

Föräldrar: Apotekaren därstädes SVANTE NORDGREN, född d. 10 juli 1801, död d. 29 nov. 1840, och ELISABET GUSTAVA

CHRISTIERNSSON, född d. 25 april 1803, död d. 30 maj 1870.

Hade vid läroverken i Askersund och Strängnäs åtnjutit undervisning på skolstadiet, då han i aug. 1845 antogs till elev å apoteket i Enköping, hvarest han d. 11 nov. 1849 undergick farmacie studiosi-examen. Efter tjänstgöring å apoteken i Norrtälje och Sköfde inskrefs han vid farmaceutiska institutet och aflade d. 1 febr. 1854 apotekarexamen. Innehade därefter anställning å apoteken Nordstjärnan i Gäfle och Kronan i Norrköping samt förestod sommaren 1857 mineralvattenberedningen vid Medevi brunn. Tillträdde den 1 okt. s. å. det af honom inköpta apoteket Hjorten i Stockholm, hvarå han först d. 21 aug. 1863 erhöll privilegium. Han hade då redan sålt apoteket till apotekare R. Norselius och d. 1 i samma månad öfvertagit apoteket Morianen, som han tillhandlat sig. Saväl han som Norselius erhöillo samma dag, d. 25 sept. 1863, privilegium å respektive af dem öfvertagna apotek, Morianen och Hjorten. Afträdde d. 1 april 1873 apoteket Morianen och inköpte den 1 maj s. å. tillsammans med apotekare Peter Gran apoteket Gripen i Sundsvall. Öfverlät d. 1 juni 1874 sin del däri åt Gran samt lämnade härmed helt och hållet apotekarbanan.

Den 1 juli 1873 hade han blifvit anställd som t. f. amanuens i de då förenade mynt- och kontrollverken, och när dessa 1876 skildes från hvarandra, blef han t. f. assistent i kontrollverket, däri han kvarstod till 1905.

Var 1859—61 sekreterare i apotekarsocietetens direktion och 1863—73 ledamot i densamma. Utsågs läsaren 1858—59 och 1861—62 till examinerator i apotekarexamen samt deltog 1870, på uppdrag af direktionen, i utarbetandet af ett förslag till de säljbara apoteksprivilegiernas afskaffande genom en amorteringsfond. Är en af farmaceutiska föreningens stiftare och var 1861—63 föreningens förste kassaförvaltare samt 1863—69 vice ordförande i styrelsen för densamma. Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1863.

Gift d. 10 maj 1860 i Stockholm med HILDA AURORA HOLMSTRÖM, född d. 22 juni 1838, dotter till grosshandlaren i Gäfle ERIK HOLMSTRÖM och MARIA EMILIA JERNBERG.

Barn: ESTER ELISABET, född d. 22 juli 1861; — GUSTAF EDVARD, född d. 2 dec. 1862, död d. 12 maj 1906. Farmacie studiosus d. 18 jan. 1883: — RAGNAR ERIK, född d. 7 april

1865. Med. lic., öfverläkare vid barnsjukhuset Samariten i Stockholm.

LJUNGBERG, KNUT JOHAN LAMBERT. Född d. 13 juli 1836 i Stockholm och Storkyrkoförsamlingen.

Föräldrar: Sekreteraren i K. sundhetskollegium, vice häradshöfding JOHAN ERLAND LJUNGBERG, född d. 26 dec. 1797, död d. 23 sept. 1878, och EVA MARIA ENELL, född d. 24 dec. 1805, död d. 30 maj 1865.

Genomgick Maria läroverk i Stockholm och antogs i aug. 1850 till elev å apoteket i Falun, där han d. 15 april 1855 blef farmacie studiosus. Tjänstgjorde å samma apotek till påföljande höst, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 3 mars 1858. Var därefter anställd å apoteken Svanen i Kristianstad, Lejonet i Stockholm samt i Nora till okt. 1863 och förestod Serafimerlasarettets apotek till mars 1864. Inköpte s. å. tillsammans med apotekare M. Justelius af apotekare Anders Borg apoteket Hjorten i Örebro, hvarvid privilegium utfärdades för L. d. 13 maj s. å. Apoteket återköptes d. 1 april 1866 af Borg, hvarefter L. inköpte och d. 1 okt. s. å. tillträdde apoteket Gripen i Sundsvall. Erhöll d. 2 nov. 1866 privilegium å nämnda apotek. Afyttrade det d. 1 maj 1873 och öfvertog s. å. apoteket Morianen i Stockholm, hvarå han undfick privilegium d. 27 juni sistnämnda år. Tillhandahåller sedan 1895 sjukhusapoteket å Stockholms stads sjukhus S:t Görän.

Var 1877—81 apotekarsocietetens taxerevisor och utsågs 1878 till ledamot i den af K. medicinalstyrelsen nämnda år tillsatta medicinaltaxekommittén. Blef ledamot af Svenska läkarsällskapet 1873 och var 1888—1900 sällskapet skattmästare. R. V. O. 1894.

Både under sin vistelse i Sundsvall och sedermera i hufvudstaden har apotekare Ljungberg innehaft flera såväl kommunala som andra förtroendeuppdrag. I förstnämnda stad var han sålunda ledamot af kyrkorådet och kyrkans kassaförvaltare 1867—73, ordförande i styrelsen öfver Sundsvalls sparbank 1868—73 och riksbankens ombud vid revision af filialbankens räkenskaper 1868—71.

I Stockholm har han bl. a. varit ledamot af och kassaför-

valtare i Klara församlings kyrkoråd 1889—93 äfvensom i styrelsen öfver Sabbatsbergs sjukhus samt tillhörde 1897—1905 direktionen för K. sällskapet Pro Patria. Har därjämte under många år varit ledamot af styrelsen för Sundsvalls enskilda banks afdelningskontor i Stockholm och för apotekarnes mineralvattenaktiebolag.

Är sedan 1889 en af Herrar etthundra män.

En synnerligen vacker hyllning blef apotekare Ljungberg föremål för vid sin afgang från skattmästareposten i Svenska läkarsällskapet. Vid dess sammankomst d. 13 nov. 1900 beslöt sällskapet, att en konstnärligt utförd adress, innehållande uttrycken af sällskapets tacksamhet för det sätt, hvarpå L. under 12 år skött befattningen som dess skattmästare, skulle öfverlämnas till honom.

Adressen jämte en »välkomma» af silfver tillställdes honom d. 4 dec. s. å. genom sällskapets nämnd.
